

Dato: 11.10.2025

Budsjettnotat til Arbeids- og sosialkomiteen fra Norsk Tjenestemannslag Statsbudsjettet 2025

ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

Den beskjedne økningen av NAVs driftsbudsjett er for lav holdt opp mot det reelle behovet til lokalkontorene og ytelsesforvaltningen.

Ytelseslinjen

Den foreslåtte økningen til kvalitetsheving og nedbygging av saksbehandlingstider må økes. I 2023 ble det gjort et arbeid for å vurdere hva som skulle til for å sikre en stabil ytelsesforvaltning, og vurderingen var da at det var behov for 308 millioner mer i budsjettet for 2024. Etter interne budsjetttdisponeringer ble det funnet rom til en styrking på 180 millioner, og det betyr at det fortsatt mangler 128 millioner for å stabilisere saksbehandlingstider som allerede er for lange. En ytterligere styrking utover de 100 millionene som er foreslått må tildeles. Denne styrkingen må ikke føre til økt bruk av overtid eller kanaliseres inn i it-utvikling men gi grunnlag for en bemanningsøkning som kan bidra til å redusere saksbehandlingstidene.

Lange saksbehandlingstider fra NAV Arbeid og ytelser og NAV Familie og pensjonsytelser som fastsetter blant annet sykepenges, uføretrygd, dagpenger og foreldrepenger bidrar til å svekke innbyggernes tillit til forvaltningen av folketrygden. Lange saksbehandlingstider belaster ikke bare innbyggerne, det skaper også et betydelig press på saksbehandlerne og forplanter seg til andre deler av NAV. I den interne budsjettprosessen i 2024 ble 200 millioner trukket inn fra NAV-kontorene for å unngå at saksbehandlingstidene ikke ble forverret ytterligere i ytelsesforvaltningen.

Ytelseslinjen sliter fortsatt med ettervirkningene etter mange år med ABE-kutt og uttak av gevinster for utviklingstiltak som ikke har levert gevinstene som var lagt til grunn når denne komiteen bevilget midler.

NAV-kontorene

Dersom regjeringen skal nå sitt mål om at 150 000 flere skal inn i arbeid må NAV-kontorene styrkes betraktelig. Interne omdisponeringer og arbeidet med ukrainaflyktningene har satt kontorene i en prekær situasjon. På toppen av dette forutsetter ungdomssatsingen at veiledere ikke skal ha mer enn 50 personer unge personer i sin portefølje. Samlet sett bidrar dette til at øvrige brukere over 30 år med som mottar for eksempel sykepenges, AAP og dagpenger ikke får den nødvendige oppfølgingen.

Det er et sterkt behov for å styrke NAV-kontorene ytterligere utover 75 millioner som tilsvarer 0,3 årsverk i snitt per NAV-kontor.

Oppfølging i egenregi

Tidligere i høst kom arbeidsmarkedsmeldingen, hvor det står at "regjeringen vil vurdere å styrke oppfølgingstiltak i egenregi. Det vil kunne medføre at ressurser vris ytterligere fra anskaffet oppfølgingstiltak til oppfølgingstiltak i egenregi".

Det er et betydelig behov for å styrke oppfølgingen i egenregi. De siste årene er det i stadig større grad åpnet for at NAV kan få jobbe tett med brukerne selv gjennom Arbeid med støtte/ Utvidet oppfølging og individuell jobbstøtte (IPS).

For å sikre et landsdekkende tilbud med Arbeid med støtte, trengs det minimum 400 millioner, og det er også behov for å styrke og utvide tilbudet til brukergruppen som går under IPS. En styrking på 85 millioner i 2025 er positivt, men komiteen bør vurdere å styrke denne ytterligere slik at ordningen etableres over hele landet.

NTL ber komiteen overføre flere oppgaver til NAV fra kommersielle oppfølgingstiltak. Dette vil styrke den arbeidsrettete oppfølginga i hele NAV, og de som trenger hjelp kan få det uten unødvendig venting og koordinering mellom ulike instanser.

Flere tiltak i egenregi

Arbeid med støtte (AMS) har svært gode resultater og NAV har skaffet seg verdifull erfaring og kompetanse på å ha tiltak i egenregi. I en fersk rapport fra Oslo Economics og Frischsenteret kommer det frem at oppfølgingstiltak i egenregi er betydelig mer samfunnsøkonomisk lønnsomt enn anskaffet oppfølgingstiltak. Målgruppen er den samme for de to tiltakene. For å bidra til en sterkere vridning fra kommersielle aktører bør NAV få forsøke flere tiltak i egenregi, i tillegg til oppfølgingstiltak. Et tiltak som kunne være godt egnet er avklaring. Dette er et tiltak for å kartlegge og avklare arbeidsevne. NAV har mye og sterk kompetanse på dette innen etaten. På bakgrunn av gode resultater i AMS og kompetansen NAV har opparbeidet seg på området, mener vi at vi har et godt rammeverk for å kunne gjøre mer selv når det gjelder avklaring.

Ny modell for kjøp av tolketjenester fra frilanstolker

Vi er kritiske til den nye modellen og ser på anbudsrunden med bekymring. Vi mener at oppgaver som er hjemlet i folketrygdloven bør utføres av faste ansatte. I Hurdalsplattformen slår regjeringspartiene fast at «Innleie og midlertidige stillinger som fortrenger faste ansettelse, samt tilknytningsformer der hensikten er å omgå arbeidsgiveransvaret, skaper økte forskjeller i arbeidslivet og utrygghet for folk.» Ved å innføre et nytt ledd i formidlingstjenesten vil det bli det en mer komplisert og fragmentert prosess og det kan se ut som Arbeids- og velferdsetaten forsøker å omgå oppdragsgiveransvaret siden frilanstolkene ikke lenger vil være avtalepart mot Arbeids- og velferdsetaten. NTL synes det er skuffende at det er satt av 40 millioner til den nye modellen, men ikke mer penger til å ansette flere tolker for personer som er døve, døvblinde eller har nedsatt hørsel.

ARBEIDSTILSYNET

Styrkingen av Arbeidstilsynet på 18 millioner er ikke tilstrekkelig. NTL har i mange år etterlyst en forpliktende opptrappingsplan for tilsynet. Denne må iverksettes fra og med neste budsjettår.

Arbeidstilsynet er en liten etat, sett opp mot ansvarsområdet, på om lag 740 ansatte. Under 400 av disse er ansatt i avdeling a-krim og avdeling tilsyn, som driver utadrettet virksomhet. Mange av disse er ledere og jurister, som ikke deltar i den utadrettede aktiviteten.

Tilsynet må oppbemannes med den kapasiteten som er forsvarlig med hensyn til opplæring og oppfølging av nye inspektører hvert år i flere påfølgende år fremover. Tilsynsavdelingen bør innen 2026 minst opp på et inspektørnivå fra 2015 på 320 inspektører, i tillegg til ressursene i avdeling a-krim som bemanner a-krimsentre og tverretatlige samarbeid.

NTL ber komiteen innstille på en styrking av Arbeidstilsynet på 25 millioner over budsjettfremlegget for å sikre økt tilsynsvirksomhet.

Dersom komiteen har spørsmål eller ønsker mer informasjon, ber vi om at dere tar kontakt med oss ved forbundssekretær Torstein Brechan, tb@ntl.no, telefon 949 70 794